

ДОКЛАД

ЗА ОСЪЩЕСТВЕНИТЕ ДЕЙНОСТИ НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ ”СЛЪНЦЕ - 1879” ГР.ИХТИМАН ПРЕЗ 2023 Г.

Народно читалище „Слънце-1879“ е единствения културно – информационен център на територията на град Ихтиман. В изпълнение на Годишната програма за развитие на дейността за 2023 г. бяха реализирани следните дейности:

I.ХУДОЖЕСТВЕНО – ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ

През 2023 година в Народно Читалище “Слънце-1879” продължиха да развиват дейност следните художествени състави: Дамски хор „Средногорка“; Певческа група за автентичен фолклор; Градски духов оркестър; Дамска вокална група „Солей“; Танцов ансамбъл “Слънце”; Театрален състав; Младежка театрална формация „Фантазия” ; Вокална група „Звънче“; Детска театрална формация „Фантазия”; Детска вокална група „Слънчице”; Група за модерни танци; Рок – група „DIB“; Рок – група „Райзинг форс“, Рок – група „Заплаха“.

През изминалата година Народно Читалище ”Слънце-1879” успя да запази дейността на художествените колективи, както и специалистите, които ги ръководят. Постигнатите от тях успехи са отразени в ОБНОВЕНИЯ САЙТ на читалището: www.culturehousesun.org и във Фейсбук страницата.

- **ДАМСКИ ХОР „СРЕДНОГОРКА“**
Ръководител на хора е Магдалина Тенекева. Съставът се състои от 10 хористки, които изпълняват популярни възрожденски, стари градски песни и обработен фолклор. Съставът участва в X Фестивал на старата градска песен „Да попеем по съседски“ в гр. Костенец и получи заслужена грамота. Спечелиха втора награда на IX – тия Национален фестивал на старата градска шлагерна песен „От небето идва любовта“ – с. Чавдар.
- **ПЕВЧЕСКА ГРУПА ЗА АВТЕНТИЧЕН ФОЛКЛОР**
Групата съществува от 66 години и е уникална за България, със своите предимно хороводни, жетварски и седенкарски песни. Те звучат така както са ги изпълнявали нашите предци. Техен ръководител е Даниела Сестримска. Уникалните автентични ихтимански песни спечелиха първо място на Фолклорен фестивал „Хайдушки ручей“, Община Костинброд, кметство с. Градец.

- ДУХОВ ОРКЕСТЪР „ПЕТЪР ПЕШЕВ“

Оркестърът се ръководи от военния диригент майор Петър Францов и в него участват 13 музиканти. Репертоарът на състава включва тържествени маршове, обработена народна музика и жанрови песни. Оркестърът участва във възпоменателната церемония и поклонение по случай 150 години от гибелта на Апостола на свободата Васил Левски ; Трети март; Тържествен концерт по случай 24 май, Откриване на барелеф на Генадий Ихтимански; Откриване на паметник в с. Живково, Откриване на паметник в с. Веринско; Честването на Съединението на Княжество България с Източна Румелия.

- ВОКАЛНА ГРУПА „СОЛЕЙ“

В групата участват 10 жени ръководени от Вероника Христова, които продължават да изпълняват популярни песни от различни жанрове. Групата участва в програмата за честването на 3 март ; Патронен празник на ОУ „Димчо Дебелянов“; Празник на град Ихтиман „Успение Богородично“; Откриване на паметник в с. Веринско; На събор в с. Батулия; Коледен концерт; .

Очарователните ни певици покориха публиката на Международния фестивал в Будва Черна гора със своите оригинални изпълнения и представиха отлично Ихтиман и България.

- ТАНЦОВ АНСАМБЪЛ “СЛЪНЦЕ”

Ансамбълът се състои от десетки танцьори разпределени в следните групи:

- Детски танцов състав до 7 годишна възраст
- Детски танцов състав до 12 годишна възраст
- Средношколски танцов състав
- Танцов състав над 16 годишна възраст
- Фолклорна танцова формация
- Представителен Танцов ансамбъл

Ръководени от изключителни професионалисти Владислав Василев и Йорданка Кацарова

Не е имало празници без участието на ансамбъла. Благодарение на техните танцувални умения, много от читалищните мероприятия са очаквани с трепет от родители, приятели и любители на народните танци.

През 2023 г. взеха участие в: Тържеството за Богоявление; Откриване на магазин „Фреш маркет“; Бабинден – участие с програма и в ритуалите; Тържеството на местността Кръста по случай 145 години от

Освобождението на България; Патронен празник на ОУ „Димчо Дебелянов“; На Великден със специален поздрав за инвалидите; Тържествен концерт по случай 24 май; в концерта посветен на Майските дни на изкуствата 2023; Празник на град Ихтиман „Успение Богородично“; В Дневния център за деца с увреждания; Откриване на учебната година в ЦПЛР; Откриване на паметник в с. Веринско; На празника на с. Живково; Празник – събор в с. Мирново; На събора в с. Стамболово; На събора в с. Венковец; На събора в с. Черньово; на събора в с. Белица; на събора в с. Батулия Празник – събор на с. Боерица; Честването на Съединението на Княжество България с Източна Румелия; Ден на християнското семейство; Международен ден на хората с увреждания; Запалване светлините на Коледната елха; Коледен концерт на НЧ „Слънце-1879“.

ИЗКЛЮЧИТЕЛНИ УСПЕХИ ПРЕЗ ГОДИНАТА:

- ✓ Две престижни награди от I Национален фолклорен фестивал „На север от балкана“ гр. Бяла Слатина.
- ✓ Победители в онлайн конкурс „Светлини и таланти“.
- ✓ С първа и специална награда за най – добро представяне на Фолклорен фестивал „Доспей пее и танцува, и на билки се любува“.
- ✓ Две първи места от 6-ти Фолклорен фестивал „Веселие в Елена“
- ✓ XV конкурс „Голямата танцова награда“ 2023 присъдена на ансамбъла от Сдружение на танцовите дейци.

• МЛАДЕЖКА ТЕАТРАЛНА ФОРМАЦИЯ „ФАНТАЗИЯ”

Ръководител на състава е Деян Статулов. Съставът се състои от младежи на възраст от осми до дванадесети клас. Рецитал по стихове на Димчо Дебелянов „Скрити вопли“.

• ДЕТСКА ТЕАТРАЛНА ФОРМАЦИЯ „ФАНТАЗИЯ”

Ръководена от Деян Статулов тя се състои от деца от 1 до 4 клас. Рецитал по стихове на Димчо Дебелянов „Скрити вопли“.

• ВОКАЛНА ГРУПА „ЗВЪНЧЕ“

Ръководител е дългогодишната преподавателка по акордеон в Школата по изкуства към читалището Магдалина Тенекева. Участват 36 деца, които притежават много добри вокални умения и интересно сценично поведение разпределени в две групи:

-Детска вокална група

-Средношколска вокална група

Техните изяви са в почти всички тържества организирани от читалището и Община Ихтиман: Майски празници; Концерт за 24 май; Запалване на

Коледната елха;

С уникалният Концерт – Спектакъл „КОЛЕДНА ДОБРОТА“, те доказаха, че в читалището децата развиват своите таланти, но и се учат на морални ценности; Коледен концерт.

- **ДЕТСКА ВОКАЛНА ГРУПА „СЛЪНЧИЦЕ”**

Ръководител на вокалната група е Калин Душков, със специалности по пиано и класическо пеене от Музикалната академия „Панчо Владигеров” и артист в Националната опера. Групата се състои от талантиливи деца. Те изпълняват популярни детски песни. Магията на святата Коледна вечер влезе в дома на ихтиманци със специален поздрав на ДВГ „Слънчице“.

- **ГРУПА ЗА МОДЕРНИ ТАНЦИ**

Групата с ръководител Надежда Ружинова увеличи значително броя на децата и се оформиха две групи от малки и големи танцьори. Очарователните танцьори плениха публиката на Коледния концерт и спечелиха бурни аплодисменти; Майски фестивал – група малки; Майски фестивал – група големи; Пред родителите представиха открит урок по модерни танци и заслужилите получиха грамоти.

- **ТЕАТРАЛЕН СЪСТАВ**

Съставът се ръководи от професионалният актьор и режисьор Любомир Фърков, с който ни свързва дългогодишно ползотворно сътрудничество.

През 2023 г. постигнаха грандиозен успех сред ихтиманската публика с комедията „Моят най – добър приятел“ – очарователните актьори представиха актуална тема за съвременните морални ценности, плениха публиката и предизвикаха много смях и добро настроение. Започнаха и репетициите на френската комедия „Анна бижутото“, която любителите на театралното изкуство очакват с нетърпение!

- **РОК - ГРУПА “DIB”**

Ръководител на групата е Иван Айнаджийски. Музикантите от Рок група “DIB” участват активно в културния живот на града ни. Продължават да работят върху записите на първия си албум.

- **РОК – ГРУПА „ЗАПЛАХА“**

Ръководител на групата е Георги Кърджов. Групата се отличава с по – твърдо звучене и има много почитатели.

- **РОК - ГРУПА “Райзинг форс”**

Ръководител на групата е Николай Балабанов. Тримата възпитаници на Школата по изкуства доказаха, че упоритите занимания завършват със заслужен успех. На техните концерти се радват фенове на рок музиката от всички поколения.

- ИНСТРУМЕНТАЛНО ДУО „ФРАНЦОВ“ – с участието на двама изявиени солисти от Духов оркестър „Петър Пешев“
- САТИРИЧНО ДУО „ФЪРИ И ТЕО“ – с участието на професионалните сатирични актьори Любомир Фърков и Теодор Елмазов.

- ИНДИВИДУАЛНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ:
  - Вероника Христова
  - Калин Душков
  - Радост Христова
  - Даниела Сестримска

Най – мащабният и успешен за читалището проект през годината бе „Вечните музикални шедеври“. В препълненото фоайе на читалището , сборната формация от най – добрите музиканти наши съграждани, заедно със струнен квартет от Софийската опера подариха на ихтиманци дългоочакваното с нетърпение музикално събитие на годината. Пред очарованата публика с класически и акустични инструменти бяха представени песни на световно известните състави – Бийтълс, Ролинг Стоунс, Дийп Пърпъл, Кридънс и др., както и за всеобща радост песни от репертоара на емблематичната за Ихтиман Рок – група „Айсберг“.

II. ШКОЛА ПО ИЗКУСТВА

През отчетния период школата към читалището постигна значителни успехи. Трябва да отбележим запазването на основните дейности и форми на обучение. Благодарение на ръководството на читалището се обогати материалната база, оборудваха се нови зали за обучение и се създадоха много добри условия за работа. В школата са сформирани класове по:

- ✓ Школа по пиано
- ✓ Школа по китара
- ✓ Детска вокална школа
- ✓ Школа по народни танци – начинаещи
- ✓ Школа по народни танци – напреднали
- ✓ Учебен оркестър
- ✓ Детска школа по модерни танци

III. БИБЛИОТЕКА :

- **Обслужване на читатели от различни възрастови групи**

През 2023 г. продължихме реализирането на дейностите по Програма „Глобални библиотеки- България”. Информационният център е отворен по 8 часа, всеки работен ден.

За читателите от отдела за възрастни и тази година се предлага услугата „Обслужване на работното място” – за хора в активна възраст. Те имат възможност да поръчат книги по телефона или по е-мейл и да съобщат, къде да им бъдат доставени.

За инвалиди и възрастни стари хора, които са слабо подвижни библиотеката доставя библиотечни материали по домовете от пенсионери доброволци .

- **Справочно – библиографска и информационна работа**

Традиционните справки, които се изпълняват ежедневно. Имаме и 10 писмени тематични справки.

- **Масова работа с читатели**

- ❖ **РАБОТА С ДЕЦА ОТ ДЕТСКИТЕ ГРАДИНИ**

- БИБЛИОТЕКАТА В ИХТИМАН Е ЛЮБИМО МЯСТО ЗА ДЕЦАТА ОТ ДЕТСКИТЕ ГРАДИНИ

Организирахме четене на приказки и презентация на филм за здравето с ДЕТСКА ГРАДИНА „ГЪОНЧО БЕЛЕВ”

- ❖ **РАБОТА С УЧЕНИЦИ**

- 2 броя - Открити уроци с ученици от ОУ „Димчо Дебелянов” - „Васил Левски”
- Открит урок с ученици от СУ „Христо Ботев” – „За буквите”
- Изнесен урок с ЦПЛР за Васил Левски, на основата на който децата нарисоваха картини и представиха изложба в музея.
- Изнесен урок с ЦПЛР за Празника на града – въз основа на него децата нарисоваха картини, които бяха представени на изложба в библиотеката

- Интерактивни обучения с ученици – учене чрез правене, игри и забавления с цел на децата от ранна възраст библиотеката да се превърне в любимо място
- За първи път в библиотеката – ученици от подготвителна група на ОУ „Димчо Дебелянов” – четене на приказки, разглеждане на книги и забавления.
- Урок по родолюбие с ученици от начален курс
-

❖ РАБОТА С ПЕНСИОНЕРИ И ИНВАЛИДИ

- Официално връчване и представяне на „Автобиографията на Николай Манански” пред Клуба на учителите пенсионери.
- Отбелязване на Международния ден на хората с увреждания в Ихтиман – библиотеката беше част от специално подготвената от читалището програма.
- Подготвихме и представихме специална програма пред инвалидите за Великден в Пенсионерски клуб „Централен”
- Програма за деня на Християнското семейство в ПК „Здравец”
- Библиотеката беше част от тържествата за Коледа и Нова година в Пенсионерски клуб „Здравец”.

❖ СРЕЩИ С АВТОРИ

- Представяне на книгата „Скритото време” и среща с автора Надежда Григорова
- Представяне на книгата „Препоръчани филми” и среща с автора Деян Статулов
- Представяне на Издателство „Недланд”, среща с издателите.

❖ РАБОТА ПО ПРОЕКТИ

- **Българските библиотеки съвременни центрове за четене и информираност 2022 – реализирахме дейностите 2023 - финансиран от Министерство на културата**

❖ **ИЗЛОЖБИ И БЕСЕДИ** - Организирали сме изложби на книги по повод различни годишнини и сме участвали в беседи с читателите от отдела за възрастни върху творчеството на представяните автори – Елисавета Багряна, Алеко Константинов, Иван Вазов, Валери Петров, Дора Габе, Йордан Йовков, 2 юни – Ден на Ботев, 3 март, Деня на четенето, 24 май.

❖ **НОВИ ДЕЙНОСТИ**

-ИЗДАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ - За ВТОРИ път се подготви и реализира печатно издание в 1 книжен вариант и на флашка „Автобиография на Николай Манански” / учител пенсионер, благодарение на който стотици ихтиманци пишат правилно/

❖ **ИНФОРМАЦИОННА СРЕЩА ЗА БЕЗРАБОТНИ ОРГАНИЗИРАНА В ПАРТНЬОРСТВО НА БИБЛИОТЕКАТА С БЮРО ПО ТРУДА ИХТИМАН.**

• **Комплектуване и организиране на библиотечния фонд**

Една от основните дейности е комплектуване на библиотечния фонд. През 2023 г. РЕАЛИЗИРАХМЕ дейностите по проект на Министерство на културата на стойност **3283,72 лв.** – закупихме нови книги по Програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност” 2022 г. Обогащването на фонда с нови книги доведе до затвърждаване на положителното отношение на местната общност към библиотеката.

Продължава прочистването на библиотечния фонд.

• Библиотечен персонал и участие в квалификационни начинания – библиотекарите се включват в срещи и обучения организирани от Столична библиотека и Фондация „Глобални библиотеки”. Включиха се и в обучение по медийна грамотност, за да са в крак с новото време.

• **Статистически показатели за 2023**

Библиотечен фонд – 53832

Набавени нови книги – 303

Текущи периодични издания /в заглавия/ - 5

Читатели – 1321

Посещения – 8144

От тях в читалните -263

Заети библиотечни документи – 7751

Справочно библиографска и инф. работа -386

IV. ПРОЕКТИ, ПРОГРАМИ, СЪТРУДНИЧЕСТВО

1. Спечелен и реализиран проект по Програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“ 2022 – финансиран на 100% от Министерство на културата.
2. Читалището предостави оборудвана с нови компютри зала за реализирането на дейностите по Проект „Нови умения и компетентности за зелена и екологична България“ – НБТЗ 2023 г., в който участват Дирекция „Бюро по труда“ град Ихтиман и ЦПО към КНСБ. По проекта се проведе обучение по професия „Оператор на компютър“, специалност „Текстообработване“. Сътрудничеството с Бюрото по труда е високо оценено от читалището. Безценни са съветите на г-жа Диана Найденова за назначаване на работници по Програми и Мерки от Агенцията по заетостта. Съвместно с директора на Бюрото по труда г-жа Светлана Колева, която ни оказва пълно съдействие и ни изпраща подходящи кадри, които се включват успешно в читалищната дейност, организираме и информационни срещи за безработните, които са високо оценени на национални форуми като пример за партньорство.
3. Читалището е партньор с Националната библиотека за изпълнението на международен проект „Единство в различието“ финансиран Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г. Програма RA14 „Културно предприемачество, наследство и сътрудничество“ – в рамките на проекта е създаден Клуб „Роден край“.

V. РАБОТА С МАЛЦИНСТВОТА

1. Бяха проведени индивидуални консултации в библиотеката за написване на автобиографии, мотивационни писма и търсене на работа по интернет за хора от ромски произход в работоспособна възраст.
2. Стимулиране на читателската активност на ученици от ромски произход чрез поредица от интерактивни образователни инициативи проведени в библиотеката.
3. Създаден „Клуб „Роден край“ с ученици от всички училища в града, които да организират съвместни дейности и да обединяват усилията си в популяризиране на родния край.

VI. ДРУГИ ДЕЙНОСТИ И МАТЕРИАЛНА БАЗА

Читалището имаше основно участие при провеждането на културни събития и празници в Община Ихтиман при реализирането на културния календар – Възпоменателната церемония и поклонение по случай 150 години от гибелта на Апостола на свободата Васил Левски ; Тържества посветени на Националния празник – 3 март; Фестивала „Дни на изкуствата – Ихтиман 2022“; Празника на българската просвета и култура – 24 май; Празника на детето – 1 юни; Празника - събор на град Ихтиман „Успение Богородично“ и честването на 138 години от Съединението на Княжество България с Източна Румелия; Празника на Народните будители – 1 ноември; Коледни и новогодишни празници.

На финала на нашият отчет искаме специално да подчертаем подкрепата на ръководството на община Ихтиман и на Общински съвет, които осигуряват финансирането на най-важните дейности, средства за поддръжка и ремонти на сградата, ел.енергия, парно отопление, консумативи, материална база и инвентар, обогатяване на библиотечен фонд и абонаменти на периодични издания, възнаграждения на ръководители на състави и помощен персонал. Трябва изрично да подчертаем, че през последните години се извършиха най-мощните дейности по обновяване на сградата от нейното откриване през 1970 г. до сега.

Направи се генерален ремонт, саниране и повишаване на енергийната ефективност на цялата сграда, оборудване и обзавеждане на салоните, репетиционните зали и работните помещения. Извършен е основен ремонт на сценичните съоръжения и механизация, закупи се ново модерно немско компютърно сценично осветление и ефекти от най-престижната фирма „Динакорд“ . През изминалата година, се извърши монтаж на нова климатична отоплителна система в големият салон.

Всички художествени колективи получиха нови сценични костюми. Осигурява им се финансиране за участие в страната и на международни форуми и фестивали, където представят общината и печелят престижни награди. Финансират се концерти и издаване на албуми.

Обогати се инструментариумът и апаратурата на съставите.

С ръка на сърцето можем да кажем, че са много малко общините, които имат такова отношение към най-старата и устойчива културна институция в нашата страна-Българското Читалище. Но направеното остава за гражданите и ще се помни от поколенията.

Стотици са наградите получени от читалищните състави-медали, ордени, плакети , грамоти и отличителни знаци, чието изброяване би ни отнело много време. По-важните от тях са изложени във фойето, където всеки може да ги види. За своята дейност в полза на обществото и принос в развитието на читалищното дело в нашата страна, Народно Читалище „Слънце-1879“ е удостоено с най-високият държавен орден в областта на културата-„Кирил и Методи“-първа степен и с гордост носи и ще защитава приза получен през годините-„Читалище с най-богата културна и активна дейност“.